

Bioforsk Rapport

Bioforsk Report

Vol. 8 Nr. 130, 2013

Skjøtselsplan for slåttemark

Stensøya, Røst kommune, Nordland fylke

Annette Bär, Thomas H. Carlsen & Maja S. Kvalvik

Bioforsk Nord Tjøtta

Tittel/Title:

Skjøtselsplan for slåttemark – Stensøya, Røst kommune, Nordland fylke

Forfatter(e)/Author(s):

Annette Bär, Thomas H. Carlsen & Maja S. Kvalvik

<i>Dato/Date:</i> 8.10.2013	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 420250	<i>Saksnr./Archive No.:</i>
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 8 (130) 2013	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-01150-7	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 16	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 3

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i> Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelinga	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Ingvild Gabrielsen
---	--

<i>Stikkord/Keywords:</i> Kulturlandskap, slåttemark, Stensøya, Røst kommune, skjøtsel	<i>Fagområde/Field of work:</i> Arktisk landbruk og utmark
---	---

Sammendrag:

Denne skjøtselsplan presenterer slåttemarka på Stensøya i Røst kommune på oppdrag fra grunneier/bruker og Fylkesmannen i Nordland. Skjøtselsplanen baserer seg på kartlegging av vegetasjon knyttet til slåttemarka, samt tidligere arealbruk og historie. Planen anbefaler tiltak for restaurering og skjøtsel av Stensøya.

<i>Land/Country:</i>	Norge
<i>Fylke/County:</i>	Nordland
<i>Kommune/Municipality:</i>	Røst kommune
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Stensøya

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Håkon Sund, avdelingsleder

Maja S. Kvalvik, forsker

Forord

Denne rapporten beskriver skjøtselsplan i samsvar med handlingsplan for slåttemark. Arbeidet er utført på oppdrag fra grunneier og Fylkesmannen i Nordland. Planen gir faglig funderte anbefalinger for restaurering og skjøtsel av slåttemarka på Stensøya. Generell del (A) er hentet ut fra handlingsplanen for slåttemark, som angir mal og retningslinjer for slåttemarker i Norge generelt, og er således ikke utformet av forfatterne av denne rapporten.

Tjøtta, oktober 2013

Maja S. Kvalvik
Prosjektleder
Bioforsk Nord Tjøtta

Innhold

A. Generell del	4
Slåttemarksutforminger i Nord Norge	4
Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker	5
B. Spesiell del.....	7
Kilder	11
Vedlegg.....	12

A. Generell del

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflatelyddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med styvingstrær som blir høstet ved lauvving er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåttearealer (slåttemyr). De fleste jordvannsmyrene i Norge har tidligere vært slått, men myrslåtten opphørte i stor grad for lenge siden og forekom bare noen få steder fram til slutten av 1950-årene. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Gjennom historien har de vært, og vil også i framtiden være, viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger i Nord Norge

Den store variasjonen i slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Nord-Norge og dermed gir denne regionen et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Nordland finnes fine dunhavreenger med forekomst av bl.a. rødflangre, brudespore, vill-lin, harerug, fjellfrøstjerne og jåblom på skjellsand. Slik eng er tidligere registrert bl.a. på Kjerringøy, Bodø kommune. Ved Kvarv i Sørfold fantes en annen utforming av dunhavreeng med arter som gulmaure, gjeldkarve og småengkall (Norderhaug 1988). Boreal slåtteeng (G7) finnes også i Nord-Norge, men her mangler sørlige arter (Fremstad & Moen 2001). Artsrike kalkenger finnes bl.a. på Skogsholmen i Vega kommune. Skogstorkenebb-ballblomeng (G13) er karakteristiske for Nord-Norge og tidligere registrert bl.a. ved Jarfjorden i Finnmark med forekomst av bl.a. flere marikåpearter, sølvbunke, fjelltimotei, hvitbladtistel, gulaks, ryllik, småengkall og harerug (Norderhaug 1988). Enger med et spesielt artsinventar er Finnmarksfrøstjerneeng og silkenellikeng (G9) som er registrert i Talvik og Anarjohka i Alta respektive Porsanger, Lebesby, Tana og Sør-Varanger (Alm et al. 1994, Fremstad & Moen 2001). Eksempler i god hevd finnes sannsynligvis ikke lenger, men svakt gjengrodde enger med mye finnmarksfrøstjerne og/eller russkjeks er registrert. Ved Makkenes i Vadsø finnes fine slåttemarklokaliteter som nå beites. Artsrike rester av tidligere slåttemark i tilknytning til sanddynesystemer (dyneeng W2a,b) finnes fortsatt i Nord-Norge bl.a. i Finnmark. De har imidlertid ikke vært i bruk på lang tid (Vibekke Vange pers. medd.).

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarkar

Skjøtsel

Beste måten å skjømte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes/ev.hesjes før det fjernes. Bakketørkinga er viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Enkelte steder har engene i tillegg vært beitet, enten vår eller høst eller begge deler. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått, men er det eneste mulighet for skjømte i en periode, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauene gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må vente seg noe manuell etterrydding. Der en har tidligblomstrende arter som til eksempel søstermarihand er det særlig viktig at en unngår vårbeite.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig ikke å sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjømte i ettertid.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvinnt for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvinnt., Mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som *ikke* har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan også få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spreidd utover vil ellers fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvokst konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødselseffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskudd, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre somre må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjøduert eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med ljå eller krattrydder. Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjæpp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten.

For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DNs hjemmesider: <http://www.dirnat.no/content/1916/>

B. Spesiell del

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)							
*Navn på lokaliteten Stensøya			*Kommune Røst			*Områdenr. 185610004	
ID i Naturbase		*Registrert i felt av: Annette Bår, Thomas H. Carlsen				*Dato: 25.06.2013	
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige) Norderhaug, A., Johansen, A. & Karlsen, G. 2008. Innspill til forvaltningsplan for jordbrukslandskapet i Røst kommune.						Skjøtselsavtale: Inngått år: Utløper år:	
*Hovednaturtype: D01 Slåttemark - 99 %			Utforminger: D0115 Svak lågurtslåtteeng – 89 % D0112 Slåttevåteng -10 %				
Tilleggsnaturtyper: G05 Strandeng – 1 %							
*Verdi (A, B, C): B		Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.) bilder					
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)							
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):			Vegetasjonstyper:
< 20 m	x	God	x	Slått		Torvtekt	x
20 - 50 m		Svak		Beite	x	Brenning	
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hagestell	
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling		Tilleggsfôring	
		Dårlig		Lauving			
<p>*OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)</p> <p>INNLEDNING</p> <p>Kartlegging av Stensøya ble gjennomført i 2008 med spesiell fokus på kulturlandskapsverdier i og med at Røst har vært et av kandidatområdene i Nordland for å få status som <i>Utvalgt kulturlandskap i jordbruket</i>. Men så langt har Røst ikke nådd opp i utvelgelsen.</p> <p>Som følge av innspill til tilskuddsordningen for utvalgte naturtyper (slåttemark og kystlynghei per 2013) om at Stensøya er en gammel slåttemarksøy, ble øya befart på nytt 25. juni 2013. Dette for å kartlegge øya på naturtypenivå samt å vurdere aktuelle skjøtselstiltak.</p> <p>BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG:</p> <p>Stensøya ligger på vestsiden av Røstlandet rett utenfor Grimsøya og Gleaskjeret som er «landfast» med Røstlandet. Stensøya er den største av øykomplekset som kalles Stensøyen og er på om lag 25 daa. Øya er en lav og forholdsvis slett holme med det høyeste punktet på 10 m. o.h.</p> <p>Berggrunnen består av kalkfattige bergarter som gneis og glimmerskifer. Naturgeografisk ligger Røstlandet med øyene rundt i mellomboreal vegetasjonssone og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (Moen 1998).</p> <p>NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER</p> <p>Øya defineres som slåttemark (24,5 daa) som domineres av en svak lågurt-utforming (D0115). Vegetasjonstypen betegnes som engkvein-rødsvingel-gulaks-eng (G4).</p> <p>Et fuktig drag strekker seg i midten av øya i nord-sør gående retning hvor vegetasjonen klassifiseres som slåttevåteng (D0112) eller med vegetasjonstype våt/fuktig, middel næringsrik eng (G12). I forlengelsen av dette draget i sør finnes det en liten strandeng (0,4 daa) hvor rødsvingel dominerer (U5b).</p>							

ARTSMANGFOLD:

Lågurtslåtteeenga er gras- og urterik. Det finnes bl.a. gulaks, rødsvingel, engkvein, ryllik, flekkmarihånd, tiriltunge, engsyre, skjørbuskurt, engfrytle, blåklokke, vanlig arve, sløke, skogstjerne, finnskjegg, slåttestarr, gullris, nattogdag, engsoleie, grasstjerneblom, øyentrøst (spp), føyllblom og ulike svever (spp). Gulaks er dominerende på de skrinneste og tørreste partiene. På småtopper finnes det også innslag av flere lyngheiarter som blokkebær, skrubbær, molte, teiebær m.m. Vegetasjonssammensetning i de fuktige partiene er dominert av gras- og starrarter som, geitsvingel, gulaks, slåttestarr og stolpestarr. I tillegg finnes det duskull, myrfiol, flekkmarihånd, engfrytle, hanekam, fuglevikke og tepperot. Strandenga er dominert av rødsvingel. Andre strandengarter er smårørkvein, myrmaure, slåttestarr, fjærekoll og gåsemure.

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Stensøya er ei gammel slåtteeøy og er den øya på Røst som har vært lengst i bruk som slåtteeøy. Øya ble slått og gresset hesjet fram til slutten av 1980-tallet. Nå brukes øya til vår- og høstbeite for fire søyer med lam. Det kan ikke utelukkes at det har blitt brukt kunstgjødning tidligere. Det er i så fall snakk om et begrenset omfang og evt. før ca 1980. Kulturmarka viser tegn både av tidligere slåttemarksbruk og den nåværende beitebruken. Beiting er i utgangspunktet feil skjøtsel av en slåttemark, og man begynner å se spor i terrenget etter tråkk fra dyrene. Men arealet holdes i god hevd med dagens beitetrykk. Slåttemarkspreget er fremdeles til stede siden artssammensetningen er homogen og vegetasjonen er artsrik med noen slåttemarksarter.

FREMMEDE ARTER:

Ingen registrerte

KULTURMINNER:

Det finnes flere spor etter bosetting og kulturpåvirkning fra gammel tid: torvuttak, brønn, hustuffer og ærfuglhus av stein. Fiskegjeldet som står på sørsiden av øya er riktignok av nye dato, men er med på å skape et helhetlig bilde av fiskebondens kulturlandskap.

SKJØTSEL OG HENSYN

Øya beites i dag både vår og høst av fire søyer med lam. For å skjytte slåttemarka på en god måte må man gjeninnføre slåtteregeimtet. Øya er forholdsvis slett og det er mulig å bruke tohjuls-slåmaskin. Slåtten skal gjennomføres etter blomstring og frøsetting, som regel fra midten av juli, for at artene kan reprodusere seg. Gresset skal bakkettørkes eller hesjes (avhengig av værforholdene) og fjernes etter tørkingen. Beiting med sau er fortsatt ønskelig, men gjerne bare om høsten for å spare bl.a. orkideer, som sauene gjerne plukker selektivt. Beiting kan være viktig dersom man ikke klarer å slå hele øya i enkelte år, slik at det ikke fører til opphoping av biomasse. Dette vil føre til et uønsket strølag til våren hvor det er vanskelig for små, lyskrevende arter å vokse. Dessuten fører dette til ekstra næringstilførsel når gresset brytes ned slik at konkurransesvake arter vil forsvinne på lang sikt. Derfor bør generelt sett gjødning og annen næringstilførsel utover det som kommer fra beitedyrene ikke skje i slåttemarka. Det må tas hensyn til at Stensøya har mange grunneiere.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:

Stensøya inngår i et helhetlig landskap som vitner om den tradisjonelle fiskebondens kulturlandskap med beite, slått og fiske. Lang tids tradisjonell drift og kulturminner gir området både historisk dybde og helhet. Dette har også vært grunnen til at Røst ble vurdert som et av de *Utvagte kulturlandskapene i jordbruk* som representerer Nordlands kulturlandskap.

VERDIBEGRUNNELSE:

Stensøya har vært i kontinuerlig drift i lang tid. Etter opphørt slått har beite med sau om våren og høsten vært viktig for å holde slåttemarka på Stensøya i hevd. For å bevare arealet som slåttemark i fremtiden må det slås. Utelukkende beiting er i utgangspunktet feil skjøtsel av slåttemark. Artssammensetning og -forekomst har fremdeles tegn på slåttemark med et høyt artsmangfold og noen slåttefavoriserte arter, samt at artene er jevnt fordelt og vegetasjonsstrukturen er homogen og slett. Det ble ikke registrert rødlistearter. Gjengroingsgraden er lav og arealet er sammenhengende og stort. På bakgrunn av dette, i tillegg til at øya er en del av et helhetlig landskap og kandidat som *Utvagt kulturlandskap i jordbruket*, gis område verdi B.

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtelsesplan: 30.09.2013	UTFORMET AV: A. BÅR, T.H. CARLSEN		FIRMA: BIOFORSK NORD TJØTTA	
UTM 32W 7491593N 0630521Ø	Gnr/bnr.	AREAL (nåværende): 24,5 daa	AREAL etter evt.restaurering:	Del av verneområde? Nei

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten:

Bevare slåttemark med tradisjonell bruksform og intensitet

Konkrete delmål:

- Opprettholde artssammensetning karakteristisk for tradisjonelt drevet seminaturlig grasmark generelt og slåttemark spesielt
- Arealet skal holdes i hevd som slåttemark (gjengroingstilstand skal være svak til ubetydelig) i kombinasjon med høstbeite
- Fremmede arter og problemarter som representerer høy risiko for stedegent biologisk mangfold skal være fraværende
- Arealet av slåttemark skal helst utgjøre hele øya

Tilstandsmål arter:

- Beholde artsinventaret med innslag av orkideer og andre arter typiske for ugjødsla kulturmark og slåttemark, herunder flekkmariehånd, gulaks, blåklokke og øyentrøst.

AKTUELLE TILTAK:

Generelle tiltak:

- Sent slått (fra 12. juli) med tohjuls slåmaskin. Evt. må ca. 1,5 daa slås med ljà pga stein. Slåttetidspunkt bør tilpasses variasjoner i vekstforhold/klima fra år til år. Slått bør uansett skje etter frøsetting. Gresset skal bakketørkes eller hesjes og fraktes bort etter tørking

*Dersom det viser seg at hele arealet ikke kan slås i enkelte eller flere år pga værforhold, arbeidsmengde m.m. bør det vurderes å dele øya langs fuktdraget i en vestre og østre del. Man kan enten

(1) slår halvparten hvert år og høstbeites mens den andre delen bare beites vår og høst. Her trengs det gjerding og verdifult slåttemarksareal vil halveres på lang sikt. Eller (2) man slår halvparten hvert annet år ved å alternere mellom de todelområdene. Dette kan skje i kombinasjon med høstbeite. Ingen gjerdebehov. Oppfølging nødvendig om slåttemarksverdiene kan sikres langsiktig med slått bare hvert annet år.

- Sauebeite om høsten
- Det bør ikke tilleggsføres/settes ut fôrhekker/fôrkorger på slåttemarka. Heller ikke tilføres husdyrgjødsel utover det dyr på høstbeite eventuelt tilfører.

Se for øvrig del A i skjøtelsesplanen.

Prioritering (år)	Ant daa og kostnad/daa	Kontr: (Dato)
Årlig	23+1,5 daa* Tohjuling + ljà	
Årlig	25 daa	

UTSTYRSBEHOV:

Tohjuls slåmaskin, evt. gjerdemateriale dersom øya deles i to (se skjøtselstiltak), utstyr i forbindelse med sanking og transport

OPPFØLGING:

Skjøtelsplanen og utstysrbehov bør evalueres etter 3-4 år (2017/18) etter påbegynt slått.

Tilskudd søkt år:	2013	Søkt til:	skjøtelsplan
Tilskudd tildelt år:	2013	Tildelt fra:	HP-slåttemark (FM Nordland)

SKJØTSELSAVTALE PARTER:

Kari-Anne Nilsen, gårdbruker
Torill Jørgensen, beitebruker

ANSVAR:

Fylkesmannen i Nordland (miljøvernavdelinga) har ansvaret for arbeidet med handlingsplan for slåttemark i Nordland. De vil i samarbeid med Landbruksavdelingen sørge for at de ulike lokalitetene blir fulgt opp med tilskudd og veiledning, samt at det blir ført en kontroll med bruken av handlingsplanmidlene (oppfølging av skjøtelsplanen).

Kilder

Direktoratet for naturforvaltning. (2007). Kartlegging av naturtyper – Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13 2.utgave 2006 (oppdatert 2007).

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA temahefte 12:279.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

Norderhaug, A., Johansen, A. & Karlsen, G. 2008. Innspill til forvaltningsplan for jordbrukslandskapet i Røst kommune.

Svalheim, E. 2013. Verdisetting - slåttemark. Faktaark for slåttemark, utformet og revidert av Ellen Svalheim 21.05.2013

Vedlegg

VEDLEGG 1	–	Ortofoto/kart
VEDLEGG 2	–	Bilder
VEDLEGG 3	–	Artsliste

VEDLEGG 1 - Ortofoto/kart

Figur 1: Ortofoto med oversikt over beliggenhet av slåttemarka på Stensøya.

VEDLEGG 2 – Bilder

Bilde 1. Engkvein-rødsvingel-gulaks-eng (G4) med innslag av flere lyngheiarter på toppen. Foto: A. Bär

Bilde 2. Det finnes noen tråkkspor/stier i terrenget som følge av sauebeite i de siste 30 årene. Foto: A. Bär

Bilde 3. Lågurtenga er homogen og slett slik at det er mulig å slå den med slåmaskin i framtida. Foto: A. Bär

Bilde 4. En gammel brønn er en av kulturminnene på øya som viser til tidligere bosetting her. Foto: A. Bär

VEDLEGG 3 - Artsliste

Artsliste for slåttemarka (S) og strandeng (SE) per 2013. Ikke fullstendig.

Blokkebær (S)	Ryllik (S)
Blåklokke (S)	Rødsvingel (S, SE)
Duskull (S)	Skjørbuksurt (S)
Engfrytle (S)	Skogstjerne (S)
Engkvein (S)	Skrubbær (S)
Engsoleie (S)	Sløke (S)
Engsyre (S)	Slåttestarr (S, SE)
Finnskjegg (S)	Smårørkvein (SE)
Fjærekøll (SE)	Stolpestarr (S)
Flekkmarihånd (S)	Sveve spp. (S)
Fuglevikke (S)	Teiebær (S)
Følblom sp.(S)	Tepperot (S)
Geitsvingel (S)	Tiriltunge (S)
Grasstjerneblom (S)	Vanlig arve (S)
Gulaks (S)	Øyentrøst spp. (S)
Gulris (S)	
Gåsemure (SE)	
Hanekam (S)	
Molte (S)	
Myrfiol (S)	
Myrmaure (SE)	